

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Κατάλογος συμμετεχόντων	9
Εισαγωγή	11
Βικάλης Ι. Βάμβουκας	15
Πρόλογος	25
Μιχάλης Κασσωτάκης	
1. Τα Παιδαγωγικά Τμήματα και η ανάπτυξη της Παιδαγωγικής Επιστήμης στην Ελλάδα	37
Ηλίας Γ. Ματσαγγούρας, Αλεξάνδρα Κουλουμπαρίτση	
2. Γλωσσικός εγγραμματισμός: ο διαμεσολαβητικός ρόλος της γλώσσας στην εκπαίδευση	65
Γεώργιος Φλουρής, Ιουλία-Αθηνά Σπινθουράκη	
3. Η χρήση ενός «αρχιτεκτονικού μοντέλου» για τη διαφοροποίηση της διδασκαλίας και μάθησης της δεύτερης ή της ξένης γλώσσας	103
Μιχάλης Δαμανάκης	
4. Διδακτικές και μεθοδολογικές απόψεις για τη διδασκαλία της Ελληνικής σε «ξενόφωνους» στις αρχές του 20ού αιώνα.....	137
Σωφρόνης Χατζησαββίδης	
5. Η διαμορφωτική-παιδαγωγική λειτουργία του δημοσιογραφικού λόγου και η συμβολή της στην εκπαίδευση	175
Γεώργιος Μανωλίτσης	
6. Πρώιμες εμπειρίες γραπτού λόγου στην οικογένεια και αναδυόμενος γραμματισμός: μια πολυδιάστατη σχέση	189

	Ελένη Σκούρτου	
7.	Δημιουργία νοήματος στην ανάγνωση	211
	Γιάννης Σπαντιδάκης, Δέσποινα Βασαρμίδου	
8.	Διδακτικά μοντέλα της κατανόησης	229
	Αργύριος Β. Καραπέτσας, Ιωάννης Γρ. Γκόγκας	
9.	Γλωσσικοί μηχανισμοί του αναπτυσσόμενου εγκεφάλου	257
	Βικτώρια Κατανά, Γεώργιος Θ. Παυλίδης	
10.	Αντιμετώπιση με πολυμέσα (μέθοδος Παυλίδη) για τη βελτίωση της ορθογραφίας των ατόμων με δυσλεξία	275
	Καλλιόπη Μαυριδάκη, Ελένη Βασιλάκη	
11.	Η προσέγγιση της βιβλιοθεραπείας στην αντιμετώπιση του άγχους και της γνωστικής παρεμβολής.....	303
	Ελπινίκη Νικολουδάκη	
12.	Η αρχανιώτικη παραλλαγή του παραμυθιού «Το Δαφνοκούκουτσο»: μεταμόρφωση και δοκιμασία	325
	Μιχάλης Τσάκαλος, Ευστράτιος Παπάνης, Παναγιώτης Γιαβρίμης	
13.	Μετανάστευση και κοινωνικο-πολιτισμικό πεδίο: θεωρητικές και εμπράγματες διαπραγματεύσεις των ψυχοκοινωνικών και συμβουλευτικών διαπολιτισμικών παρεμβάσεων	355

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΓΙΑ ΤΟ ΔΑΣΚΑΛΟ, ΣΥΝΑΔΕΛΦΟ, ΕΡΕΥΝΗΤΗ...

Η ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΙΜΗΣ ΣΤΟ ΔΑΣΚΑΛΟ, το συνάδελφο, τον ερευνητή που υπηρέτησε έντιμα την επιστήμη, άνοιξε δρόμους στο πεδίο όπου και εσύ εργάζεσαι και υπηρετείς, που τον συνεπήρε το ίδιο όνειρο και ο ίδιος λογισμός, και που αφιέρωσε την επαγγελματική του καριέρα υπηρετώντας το μαθητή, το δάσκαλο, τον ερευνητή, με την ελπίδα για ένα καλύτερο αύριο, είναι πρωτίστως τιμή σ' εσένα και στο τμήμα σου που κι ο ίδιος υπηρέτησε. Σκεφτόμενοι με αυτό τον τρόπο, οι συνάδελφοι Μιχάλης Δαμανάκης, Ελένη Μιχαηλίδη, Γιάννης Σπαντιδάκης και Κώστας Τζανάκης, από το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου της Κρήτης, αποφάσισαν να εκδώσουν έναν τόμο προκειμένου να τιμήσουν τον καθηγητή Μιχάλη Βάμβουκα, τον επί δεκαετίες καθηγητή του τμήματος και άοκνο εργάτη της επιστήμης. Ο καθηγητής Μιχάλης Βάμβουκας υπηρέτησε το Πανεπιστήμιο Κρήτης για περισσότερα από 25 χρόνια, συμβάλλοντας με ουσιαστικό και εποικοδομητικό τρόπο στην εκπαίδευση των μελλοντικών παιδαγωγών και στην επιμόρφωση και μετεκπαίδευση των εκπαιδευτικών στη μεθοδολογία της έρευνας και στη διδασκαλία της γλώσσας.

Από την αρχή έως το τέλος της θητείας του ο Μιχάλης Βάμβουκας διέθετε αφενός το πάθος και τη σεμνότητα του νέου ερευνητή, το οποίο και μετέδιδε στους συνεργάτες και τους φοιτητές του, και αφετέρου την ωριμότητα του έμπειρου και καταξιωμένου επιστήμονα. Ήξερε να πείθει και να πείθεται, να αμφισβητεί και να αποδέχεται τα επιχειρήματα των συνομιλητών του. Απαιτητικός αλλά και προσιτός, συμβούλευε και ενθάρρυνε τους φοιτητές του για την πρόοδο των σπουδών τους όπως και για οποιοδήποτε πρόβλημα, αξιοποιώντας αποτελεσματικά την εμπειρία και τις γνώσεις του.

Ο Μιχάλης Βάμβουκας υποστήριξε τις θέσεις του με σθένος και συνέπεια, ενώ δεν δίστασε να αποδεχτεί με εντιμότητα και μεγαλοψυχία σφάλματα και διαφωνίες, ανεξάρτητα από την ιδιότητα των αντιπάλων. Ήταν πάντα ανοικτός στις νέες προκλήσεις και γνώσεις,

και παρέμεινε ανεπηρέαστος από στερεότυπα και κοινωνικές προκαταλήψεις.

Το έργο του έτυχε διεθνούς αναγνώρισης και ακτινοβολίας, και σφράγισε ανεξίτηλα το περιεχόμενο γνωστικών αντικείμενων όπως η μεθοδολογία της έρευνας, η διδασκαλία της ανάγνωσης, η μάθηση και η διδασκαλία της Ελληνικής ως μητρικής, ως δεύτερης και ως ξένης γλώσσας.

Τα βιβλία και τα συγγράμματά του αποτελούν σημείο αναφοράς για τους μελλοντικούς παιδαγωγούς και ερευνητές.

Γιάννης Σπαντιδάκης
Ελένη Μιχαηλίδη